

УДК: [378.147.016:616.31]

Рябоконт Є.М.*,

*д.мед.н, професор, завідувач кафедри;
кафедра терапевтичної стоматології ХНМУ,*

Андрєєва О.В.,

к.мед.н., доцент, кафедра терапевтичної стоматології ХНМУ,

Костюк Н.Г.,

асистент, кафедра терапевтичної стоматології ХНМУ

РОЛЬ ЗМІШАНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ СУЧАСНІЙ ТЕРАПЕВТИЧНІЙ СТОМАТОЛОГІЇ.

Поява сучасних інноваційних стоматологічних технологій, пристроїв становить нагальною потребою у зміні учбового контенту стоматологічної освіти. Виникла необхідність створення гнучких моделей навчання (flexible learning), де студенти мають вільний доступ до постійно оновлюючихся джерел професійної інформації, без надмірних витрат часу, матеріальних та кадрових ресурсів[1]. Серед мотиваторів навчання особливу роль відіграють інтелектуальні форми. Це заохочення студентів новими видами діяльності, запровадження різних видів колективної роботи тощо[2]. Застосування самого лише дистанційного методу навчання обмежене при підготовці майбутніх лікарів-стоматологів, професія яких відноситься до категорії людина/людина та потребує опанування ними мануальних навичок [3].

Змішане навчання припускає зберігання загальних принципів побудови традиційного навчального процесу та визнається передовим у світі[3]. У 2010 році до нього були залучені до 3-х мільйонів людей. Blended learning - змішане навчання поєднує традиційні методи – аудиторну, позааудиторну роботу (face-to-face instruction) з он-лайн

навчанням (computer mediated instruction). Викладач виконує роль “фасилітатора” – помічника студентів у отриманні он-лайн знань та керує їх самостійною роботою у комп’ютерному просторі.

При формуванні професійних компетенцій на кафедрі терапевтичної стоматології ХНМУ застосовується змішана система навчання студентів. Колективом кафедри створені та щорічно оновлюються методичні розробки для викладачів та методичні вказівки для вітчизняних та іноземних студентів згідно Програми МОЗ України від 2011 року для стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. Методична література, якою користуються викладачі та студенти на кафедрі є в електронному та паперовому вигляді.

Співробітниками кафедри розроблені комп’ютерні контрольні тести для студентів та тести для самоконтролю з метою визначення рівня засвоєння теоретичних знань. Викладачі та студенти приймають участь у вебінарах (інтернет-семінарах) з дисципліни. Під час вимушених канікул студентів у зв’язку з епідемією грипа через систему соціальних мереж, електронних скриньок, сервісів Google проводилось дистанційне навчання. У фантомному класі, учбових аудиторіях, при роботі з комп’ютерами застосовуються програми імітаційного моделювання поряд з традиційними практичними заняттями, що проходять у клініці.

За допомогою он-лайн засобів студенти мають змогу розширити своє клінічне мислення : у короткий термін наглядно побачити кінцеві результати лікування - зникнення запалення слизової, регенерацію ерозій та виразок, усі етапи реставрації тощо. При читанні лекцій на кафедрі використовуються мультимедійні засоби.

У результаті запровадження змішаних форм навчання на кафедрі терапевтичної стоматології студенти стали краще засвоювати учбовий матеріал, мають високий рейтинг з дисципліни при складанні ліцензійного комп’ютерного тестування. Студенти з більшою цікавістю вивчають

предмет, слабкі студенти активніше заохочуються до навчання. Електронний контроль теоретичних знань дозволив швидко та об'єктивно оцінювати рівень підготовки студентів, зробити прозорими та наглядними підсумки навчання.

Висновки. Гнучке використання змішаних форм навчання студентів на кафедрі терапевтичної стоматології дозволяє зберегти та передати досвід, набутий вітчизняною медициною. Разом з тим зробити викладання дисципліни сучасним та цікавим для молоді.

Список посилань на джерела.

1. Докучаєва В. В. Теоретико-методологічні засади проектування інноваційних педагогічних систем: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед.наук: спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки»/ В. В. Докучаєва. – Луганськ, 2007. – 46 с.

2. Занюк С.С. Психологія мотивації : навч. посіб. / С. С. Занюк. – К. : Либідь, 2002. – 304 с.

3. Рафальська О.О. Технологія змішаного навчання як інновація дистанційної освіти / О.О. Рафальська // Науковий журнал «Комп'ютерно-інтегровані технології: освіта, наука, виробництво». – Луцьк, 2013. – Випуск № 11. – С. 128 – 133.